

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Prawa Pracy
Dyrektor
Marcin Stanecki

DPP-V. 055.2.2024.AG
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z przekazaną przez Ministerstwo Finansów (pismo z dnia 17 stycznia znak: DWR1.058.6.2024) petycją w sprawie uprawnienia do diety w sytuacji zapewnionych bezpłatnych przejazdów, Departament Prawa Pracy przekazuje następujące informacje.

Problematykę zwrotu należności za podróże służbowe pracowników należy rozpatrywać na tle przepisów obowiązujących u danego pracodawcy. W myśl art. 77⁵ § 3 Kodeksu pracy, pracodawcy spoza sfery budżetowej mogą ustalać we własnym zakresie warunki wypłacania pracownikom należności z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju i poza jego granicami w drodze postanowień układu zbiorowego pracy, regulaminu wynagradzania lub umowy o pracę.

Obowiązujące, u danego pracodawcy, zakładowe regulacje mogą przewidywać inne warunki zwrotu należności za podróże służbowe, niż wynikające z przepisów mających zastosowanie do wypłacania należności za podróże służbowe pracowników sfery budżetowej z tym jednakże, że - zgodnie z art. 77⁵ § 4 k.p. - nie mogą one ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza jego granicami w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika sfery budżetowej.

Tylko wówczas, gdy układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub umowa o pracę nie zawiera postanowień, o których mowa wyżej, pracownikowi przysługują - zgodnie z art. 77⁵ § 5 k.p. - należności na pokrycie kosztów podróży służbowej według przepisów *rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej* (Dz. U. poz. 167, ze zm.).

Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia pracownikowi z tytułu podróży służbowej przysługują: diety, zwrot kosztów przejazdów, dojazdów komunikacją miejscową, noclegów oraz innych niezbędnych udokumentowanych wydatków, określonych lub uznanych przez pracodawcę odpowiednio do uzasadnionych potrzeb.

W świetle przepisów ww. rozporządzenia o ile pracownikowi zapewniono bezpłatnie określone świadczenia (np. wyżywienie, nocleg, przejazdy), a więc gdy nie ponosi on wydatków z nimi związanych, należności z tego tytułu nie przysługują lub też podlegają zmniejszeniu.

Należy podkreślić, że w myśl przepisów ww. rozporządzenia dieta w czasie podróży służbowej krajowej jest przeznaczona na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia (7 ust. 1), a w czasie podróży zagranicznej jest przeznaczona na pokrycie kosztów wyżywienia i inne drobne wydatki (§ 13 ust. 1). Dieta ulega stosownemu obniżeniu w przypadku zapewnionych przez pracodawcę posiłków.

Czy innym są natomiast należności przysługujące pracownikowi z tytułu zwrotu kosztów przejazdów i dojazdów w podróży służbowej.

Środek transportu właściwy do odbycia podróży służbowej, a także jego rodzaj i klasę, określa pracodawca. Pracownikowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości udokumentowanej biletami lub fakturami obejmującymi cenę biletu środka transportu, wraz ze związanymi z nimi opłatami dodatkowymi, w tym miejscówkami, z uwzględnieniem posiadanej przez pracownika ulgi na dany środek transportu, bez względu na to, z jakiego tytułu ulga przysługuje (§ 3 ust. 1-2).

Zgodnie z przepisami rozporządzenia pracownikowi nie przysługuje ryczałt na pokrycie kosztów:

- dojazdów środkami komunikacji miejscowej w podróży krajowej jeżeli pracownik nie ponosi kosztów dojazdów (§ 9 ust 2);
- dojazdu z i do dworca kolejowego, autobusowego, portu lotniczego lub morskiego oraz dojazdów środkami komunikacji miejscowej w podróży zagranicznej jeżeli pracownik:
 - odbywa podróż zagraniczną służbowym lub prywatnym pojazdem samochodowym, motocyklem lub motorowerem;
 - ma zapewnione bezpłatne dojazdy;
 - nie ponosi kosztów, na pokrycie których są przeznaczone te ryczałty (§ 17 ust. 4).

Zatem przepisy ww. rozporządzenia regulują kwestie uprawnienia do należności z tytułu podróży służbowej w przypadku nieponoszenia przez pracownika kosztów podróży czy też przysługujących pracownikowi ulg na dany środek transportu.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, uprzejmie informuję, że Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie planuje zmiany obowiązujących przepisów w kierunku postulowanym w petycji.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Marcin Stanecki
Dyrektor
Departamentu Prawa Pracy
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/